

2-01-2018 tot 01-01-2030

Tellen & getalbegrip (TG)

TG 1.1	Telt aanwijzend en synchroon tot 5.	Telt hardop en resultatief tot 10.	Telt aanwijzend en resultatief tot 20. Telt verkort hoeveelheden tot tenminste 6 door gebruik te maken van patronen en structuren.	Telt aanwijzend en resultatief tot 30 en verder. Telt in sprongen van 2 (eventueel uitbreiden met 5 en 10).	
-----------	--	---------------------------------------	---	---	--

Lessuggesties

- MSV Koningskroon
- MSV Uitscheppen en inscheppen
- MSV Jeu de boules
- MSV De levende slinger
- MSV Meten met je handen
- MSV - Groepjes maken (1)
- MSV - Handje klap
- MSV - Vijf vingers aan iedere hand
- MSV - Hummen
- MSV - Lief lieveheersbeestje
- MSV - Gooi de dobbelsteen (2)
- MSV - Goud schatten (2)
- MSV - Het sterrenrestaurant
- MSV - Negen kabouterijtjes
- MSV - Een, twee kopje thee
- MSV - Dan tel ik op je ruggetje tot ..?
- MSV - Leeftijden ordenen
- MSV - Pakken tot je plakt (1)
- MSV - Toetsenbordje
- MSV - Voelen in de voelzak
- MSV - Hoepelen (1)
- MSV - Rondje hoepelen (1)
- MSV - Ophoepelen (1)
- MSV - Aan welke vinger?
- MSV - Kakelvers
- MSV - Muizenplaag
- MSV - Alle visjes zwemmen in het water
- MSV - Flyby (1)
- MSV - Rood of geel?
- MSV - Goud schatten (1)
- MSV - Stippen volgens de dobbelsteen
- MSV - Hieperdepiep
- MSV - Gooi de dobbelsteen (1)
- MSV - Sluip en kruip
- MSV - Boeven vangen
- MSV - Het stekelvarken (1)
- MSV - Op tijd op de rem (3)
- MSV - De rondedans van de kabouterijtjes
- MSV - Soep met ballen
- Hoeveel erbij? Hoeveel eraf?
- MSV - Hoeveel stippen op de andere vleugel?
- MSV - Leeftijden met een spiegel

- [MSV - Bekerbal](#)
- [MSV Rekenroutine De Spaartovenaar- De Spaartovenaar ruimt op](#)
- [MSV Rekenroutine De Spaartovenaar- Toversoep koken](#)
- [MSV Rekenroutine Tim en Tom - Tim en Tom en het getallenboek](#)
- [MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Tienuurtje](#)
- [MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Sjaals aan de wand](#)
- [MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Winkelvoorraad](#)
- [MSV Rekenroutine Tjerk Sterkwerk - Dobbeltoren](#)
- [MSV prentenboek De moed hoed](#)
- [MSV prentenboek Buitenbeentjes 8-9 en 10](#)
- [MSV prentenboek Boer Boris in de sneeuw](#)

TG 1.2	Herkent hoeveelheden t/m 4 zonder te tellen.	Herkent een paar hoeveelheden/ m 6 op de dobbelsteen zonder te tellen.	Overziet hoeveelheden t/m 6 zonder te tellen.	Overziet hoeveelheden t/m 10 vlot, zonder te tellen (door gebruik te maken van structuren en patronen).	
-----------	--	--	---	---	--

Lessuggesties

- [MSV - Een lange sliert](#)
- [MSV - Zoek evenveel \(1\)](#)
- [MSV - Groepjes maken \(2\)](#)
- [MSV - Kampen \(1\)](#)
- [MSV - Pakken tot je plakt \(2\)](#)
- [MSV Rekenroutine De Spaartovenaar- Gezellig met kaarsen](#)
- [MSV Rekenroutine Tim en Tom - Tim en Tom en het getallenboek](#)

TG 1.3	Representeert hoeveelheden t/m 5	Representeert hoeveelheden t/m 5. Koppelt getalsymbolen t/m 5 aan hoeveelheden en omgekeerd.	Representeert hoeveelheden t/m 10. Koppelt getalsymbolen t/m 10 aan hoeveelheden en omgekeerd.	Representeert hoeveelheden t/m 20. Koppelt getalsymbolen t/m 20 aan hoeveelheden en omgekeerd	
-----------	----------------------------------	--	--	---	--

Lessuggesties

- MSV - Handje klap
- MSV - Flitsen met vingers (1)
- MSV - Sprintje trekken (1)
- MSV - Flyby (1)
- MSV - Domino
- MSV - Memory (1)
- MSV - Gooi de dobbelsteen (1)
- MSV - Boeven vangen
- MSV - Het stekelvarken (1)
- MSV - Het sterrenrestaurant
- MSV - Welk getal?
- MSV - In de tent, uit de tent
- MSV - Hoeveel jaar ben jij nou? (2)
- MSV - Zoek evenveel (2)
- MSV - Groepjes maken (4)
- MSV - Hoepelen (2)
- MSV - Rondje hoepelen (2)
- MSV - Ophoepelen (2)
- MSV - Op tijd op de rem (4)
- MSV - De getallenloop
- MSV - Groepjes maken (5)
- MSV - Welke mis je? (2)
- MSV - Sprintje trekken (3)
- MSV - Sprintje trekken (4)
- MSV - Flyby (2)
- MSV - Goud schatten (2)
- MSV - Gooi de dobbelsteen (2)
- MSV - Simsalabim
- MSV - Memory (2)
- MSV - Kampen (2)
- MSV Rekenroutine Tim en Tom - Zoek de verschillen
- MSV Rekenroutine Tim en Tom - Tim en Tom en het getallenboek
- MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Winkelvoorraad

TG 1.4	Gebruikt hoeveelheids begrippen passief: meer- minder- evenveel	Gebruikt hoeveelheidsbe- grippen passief: meeste- minste- veel- weinig-	Gebruikt hoeveelheidsbegrip pen actief: meer- minder- evenveel- meeste- minste- veel- weinig-	Gebruikt alle aangeleerde hoeveelheidsbegrip penspontaan en juist binnen verschillende contexten.
-----------	--	---	--	---

Lessuggesties

- MSV Slangenmaatjes
- MSV - Leeftijden ordenen
- MSV - Pakken tot je plakt (1)
- MSV - Toetsenbordje
- MSV - Rondje hoepelen (1)
- MSV - Groepjes maken (2)
- MSV - Sprintje trekken (2)
- MSV - Goud schatten (1)
- MSV - Kampen (1)
- MSV - Stippen volgens de dobbelsteen
- MSV - Hieperdepiep
- MSV - Boeven vangen
- MSV - Kampen (2)
- MSV Rekenroutine De Spaartovenaar- Gezellig met kaarsen
- MSV Rekenroutine Tim en Tom - Ik kwam terug van vakantie en nam mee
- MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Tienuurtje
- MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Sjaals aan de wand
- MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Winkelvoorraad

TG 2.1	Telt akoestisch tot 10.	Telt akoestisch tot 20. Telt terug vanaf 10.	Telt vanuit verschillende getallen tot 20 verder. Telt terug vanaf 20. Weet wat met 'nul' bedoeld wordt.	Telt verder dan 20 en vanuit verschillende getallen terug vanaf 20. Eventueel het juist schrijven van de cijfers aanbieden.
-----------	-------------------------------	--	--	--

Lessuggesties

- MSV - Hoedje van papier
- MSV - Dan tel ik op je ruggetje tot ..?
- MSV - De zure bommentaart
- MSV - Op tijd op de rem (2)
- MSV - De raket op laten stijgen
- MSV - Tien kleine kuikentjes
- MSV - Welke mis je? (1)
- MSV - Op tijd op de rem (1)
- MSV - Tikkie, jij bent 'm
- MSV - Van je plaats, op je plaats
- MSV - Pingpongen
- MSV - Tellen tot bellen
- MSV - Elf en de rest gaat vanzelf
- MSV - Een, twee kopje thee
- MSV - Negen kaboutertjes
- MSV - Lief lieveheersbeestje
- MSV - Zevensprong
- MSV - Berend Botje
- MSV - Hoeveel jaar ben jij nou? (1)
- MSV - Acht-eruit-tellen
- MSV - Tellen tot bellen
- MSV Rekenroutine Tim en Tom - Zoek de verschillen
- MSV Rekenroutine Tim en Tom - Ik kwam terug van vakantie en nam mee
- MSV Rekenroutine Tim en Tom - Kunstkaarten aan de muur
- MSV Rekenroutine Tim en Tom - Tim en Tom en het getallenboek
- MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Tienuurtje
- MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Sjaals aan de wand
- MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Winkelvoorraad
- MSV prentenboek De moed hoed
- MSV prentenboek Buitenbeentjes 8-9 en 10

TG 2.2	Kent de rangtelwoorden t/m 3. Gebruikt de begrippen eerste- laatste passief.	Kent de rangtelwoorden t/m 6. Gebruikt de begrippen eerste- laatste actief.	Kent de rangtelwoorden t/m 10.	Kent de rangtelwoorden t/m 20.	
-----------	--	---	--------------------------------	--------------------------------	--

Lessuggesties

- [MSV - De zeven rovers](#)
- [MSV - Waar heb je het verstopt?](#)

TG 2.3	Herkent de getalsymbolen t/m 5 en kan deze op de juiste positie van de getallenlijn plaatsen.	Herkent de getalsymbolen t/m 10 en kan deze op de juiste positie van de getallenlijn plaatsen.	Herkent de getalsymbolen van 0 t/m 10 en kan deze op de juiste positie van de getallenlijn plaatsen. Kan de buurgetallen benoemen.	Herkent de getalsymbolen t/m 20 en kan deze op de juiste positie van de getallenlijn plaatsen. Kan de buurgetallen benoemen.
-----------	---	--	--	--

Lessuggesties

- [MSV - Hoger, lager](#)
- [MSV - Rimboe tellen](#)
- [MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Winkelvoorraad](#)

TG 3.1	Verdeelt eerlijk tijdens spelsituaties.	Lost eenvoudige verdeelsituaties t/m 6 handelend op.	Lost eenvoudige verdeelsituaties t/m 12 handelend op.	Lost verdeelsituaties t/m 20 handelend en in minder betekenisvolle context op.
-----------	---	--	---	--

Lessuggesties

- [MSV Dropveters verdelen](#)
- [MSV Kersen verdelen](#)

TG 3.2	Experimenteert met het splitsen van aantallen.	Lost eenvoudige splits situaties t/m 6 handelend op.	Lost eenvoudige splits situaties t/m 10 handelend op.	Lost splits situaties t/m 12
-----------	--	--	---	------------------------------

Lessuggesties

- MSV - Stippen volgens de dobbelsteen
- MSV - Hieperdepiep
- MSV - Gooi de dobbelsteen (1)
- MSV - Het stekelvarken (1)
- MSV - Flitsen met vingers (2)
- MSV - Zeven heksen bij elkaar
- MSV - Handje, wantje
- MSV - Soep met ballen
- MSV - Hoeveel stippen op de andere vleugel?
- MSV - Leeftijden met een spiegel
- MSV - Samen 5
- MSV - Bamzaaien
- MSV - Bekerbal
- MSV - 't Was nacht
- MSV - Schuilnamen bedenken
- MSV - Het sterrenrestaurant
- MSV - Splitsmemory (1)
- MSV - Splitsmemory (2)
- MSV - Koppelen (2)
- MSV Rekenroutine De Spaartovenaar- Toversoep koken
- MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Winkelvoorraad

TG 3.3	Begrijpt middels een versje dat er steeds een voorwerp/ persoon eraf of erbij kan komen.	Lost eenvoudige optel- en aftrekproblemen handelend op t/m 6. Gebruikt hierbij de begrippen erbij en eraf.	Lost eenvoudige optel- en aftrekproblemen handelend op t/m 10. Gebruikt hierbij de begrippen erbij en eraf.	Lost optel- en aftrekproblemen t/m 12 ook in minder betekenisvolle context op.	
-----------	---	---	---	---	--

Lessuggesties

- MSV - Sluip en kruip
- MSV - Boeven vangen
- MSV - Het stekelvarken (1)
- MSV - Flitsen met vingers (2)
- MSV - Op tijd op de rem (3)
- MSV - In een groen knollenland
- MSV - De rondedans van de kaboutertjes
- MSV - Vier stoere Pieten
- MSV - Zeven heksen bij elkaar
- MSV - Tien kleine visjes
- MSV - Soep met ballen
- MSV - Hoeveel erbij? Hoeveel eraf?
- MSV - Leeftijden met een spiegel
- MSV - Bekerbal
- MSV - Bliksemen
- MSV - Niet rijmen maar rekenen
- MSV - Het sterrenrestaurant
- MSV - Koppelen (1)
- MSV Rekenroutine De Spaartovenaar- Toversoep koken
- MSV Rekenroutine Tabel aan de wand - Winkelvoorraad

Meten & meetkunde (MMK)

MK 1.1	Herkent cirkel, vierkant, driehoek en benoemt er twee actief.	Benoemt cirkel, vierkant, driehoek, rechthoek actief.	Benoemt de kenmerken van de vormen en de verschillen tussen de vormen.	Benoemt de complexe figuren 3d: kubus, balk, bol, piramide. 2d: ruit, ovaal, zeshoek.	
-----------	---	---	--	--	--

Lessuggesties

- [MSV Afdrukken in klei](#)
- [MSV Puzzelrace](#)
- [MSV De figurenloop](#)
- [MSV Pizza!](#)
- [MSV Wat wordt het?](#)
- [MSV Uit elkaar, in elkaar](#)
- [MSV De reuzenknaller](#)
- [MSV Rekenroutine Tim en Tom - Kaarten op de post \(vervolg Kunstkaarten aan de muur\)](#)
- [MSV Rekenroutine Tjerk Sterkwerk - Vogelhuisje bouwen](#)
- [MSV Rekenroutine Tjerk Sterkwerk - Raponsje, omlaag je haar!](#)
- [MSV prentenboek De geheime brief](#)
- [MSV prentenboek De S van Spiegel](#)
- [MSV prentenboek Boer Boris in de sneeuw](#)

MK 1.2	Herkent en benoemt de primaire kleuren: rood-blauw-geel.	Herkent en benoemt de secundaire kleuren: groen, paars, oranje, wit, zwart.	Herkent en benoemt de kleurnuances.	Herkent en benoemt de speciale kleuren: huidskleur, lila, beige, etc..	
-----------	--	---	-------------------------------------	--	--

Lessuggesties

- [MSV Rekenroutine De Spaartovenaar- De Spaartovenaar ruimt op](#)
- [MSV Rekenroutine De ontdekkoffer - Licht in de duisternis](#)

MK 1.3	Herkent en gebruikt tegenstellingen : dik-dun-smal-breed-vol-leeg-hoog-laag-lang-kort-klein-groot.	Herkent en gebruikt de meetkundige begrippen: voor, achter, naast, in, op, boven, onder, tussen.	Herkent en gebruikt begrippen m.b.t. lengte, omtrek en oppervlakte, óók in vergrotende en verkleinende trap. Bijv. lang, langer, langst - kort, korter, korts - dik, dikker, dikst - hoog, hoger, hoogst, etc..	Benoemt links en rechts goed.	
-----------	--	--	---	-------------------------------	--

Lessuggesties

- [MSV Baby, peuter, kleuter](#)
- [MSV Het wonderdouw](#)
- [MSV In de touwen](#)
- [MSV Slangenmaatjes](#)
- [MSV De drie poppen](#)
- [MSV Kersen verdelen](#)
- [MSV Welk lichaamsdeel?](#)
- [MSV Treinen](#)
- [MSV Wie of wat is het?](#)
- [MSV In de rij](#)
- [MSV Waar zit kikker](#)
- [MSV Waaibomendag](#)
- [MSV - Goud schatten \(1\)](#)
- [MSV - Goud schatten \(2\)](#)
- [MSV Rekenroutine De Spaartovenaar - De Spaartovenaar ruimt op](#)
- [MSV Rekenroutine De Spaartovenaar- Toversoep koken](#)
- [MSV Rekenroutine De Spaartovenaar- Gezellig met kaarsen](#)
- [MSV Rekenroutine Tim en Tom - Ik kwam terug van vakantie en nam mee](#)
- [MSV Rekenroutine Tim en Tom - Kunstkaarten aan de muur](#)
- [MSV Rekenroutine Tim en Tom - Kaarten op de post \(vervolg Kunstkaarten aan de muur\)](#)
- [MSV Rekenroutine Tjerk Sterkwerk - Dobbeltoren](#)

MK 1.4	Experimenteert met meetkundige patronen.	Maakt meetkundige patronen met 2 patronen	Maakt meetkundige patronen met 3 patronen op basis van twee eigenschappen.	Maakt complexe meetkundige patronen af.
MK 1.5	Experimenteert met draad en kralen.	Plaatst kralen in rijen van zelfde kleur en/of ritme van twee of drie kleuren kralen op de kralenplank.	Legt een eenvoudig kralenplank figuur na of rijgt een patroon aan ketting met twee of meer eigenschappen.	Maakt een symmetrisch figuur op de kralenplank. Legt de helft van figuur na op de kralenplank.

Lessuggesties

- [MSV Vier aan het werk](#)
- [MSV Het fotolijstje](#)
- [MSV Rekenroutine De ontdekkoffer - Toveren met spiegels](#)

MK 1.6	Maakt een puzzel van 12 stukjes	Maakt een puzzel van 25 stukjes.	Maakt puzzels met meer dan 25 stukjes maar heeft nog wel hulp nodig bij de taakaanpak.	Maakt puzzels met meer dan 25 stukjes en heeft hierbij de juiste aanpak: sorteren, kantstukjes enz.
MK 2.1	Maakt rijtjes of stapels langer en korter (met bijv. teldopjes, stokjes, blokjes).	Meet met betekenisvolle maat lengte (handen, stappen, voeten, strook).	Hanteert een eenvoudig meetinstrument (touw, meetlint).	Meet met betekenisvolle maat oppervlakte (blaadjes, papier, tegels).

Lessuggesties

- [MSV van kort naar lang](#)
- [MSV Meten met je handen](#)
- [MSV Het wondertouw](#)
- [MSV De levende slinger](#)
- [MSV Nieuwe vloerbedekking](#)
- [MSV De zandbak](#)
- [MSV Rekenroutine Pluis de Meetmuis - Te ver voor Pluis de Meetmuis](#)

MK 2.2	Vergelijkt voorwerpen.	Serieert voorwerpen met hulp	Serieert voorwerpen zelfstandig	Past seriëren toe in de dagelijkse praktijk.
-----------	------------------------	------------------------------	---------------------------------	--

Lessuggesties

- [MSV van kort naar lang](#)
- [MSV Staafgrafiek aan de muur](#)
- [MSV Baby, peuter, kleuter](#)
- [MSV In de touwen](#)
- [MSV Slangenmaatjes](#)
- [MSV prentenboek De moed hoed](#)
- [MSV prentenboek Boer Boris in de sneeuw](#)
- [MSV prentenboek De zonnentjesbroek](#)
- [MSV prentenboek De lievelingstrui](#)

MK 2.3	Classificeert en sorteert voorwerpen op basis van één eigenschap.	Classificeert en sorteert voorwerpen op basis van twee eigenschappen en met hulp.	Classificeert en sorteert voorwerpen op basis van twee eigenschappen zonder hulp.	Classificeert en sorteert voorwerpen op basis van twee of meer eigenschappen en kan uitleggen om welke eigenschappen het gaat (strategie).
-----------	---	---	---	--

Lessuggesties

- [MSV Jeu de boules](#)
- [MSV Rekenroutine Tim en Tom - Zoek de verschillen](#)
- [MSV Rekenroutine Tim en Tom - Kunstkaarten aan de muur](#)

MK 2.4	Experimenteert met plaatsbepaling en in het lokaal. Waar is?	Zegt of wijst aan wat waar in het lokaal is op een eenvoudige plattegrond.	Beschrijft in de eigen taal waar voorwerpen in het lokaal staan zonder aan te wijzen.	Leest meer complexe plattegronden.
-----------	---	--	---	------------------------------------

Lessuggesties

- [MSV Waar ben ik geweest](#)
- [MSV Waar zitten de voeten](#)
- [MSV Stoelendans](#)
- [MSV Verstoppertje](#)
- [MSV Alles op de foto](#)
- [MSV De verrekijker](#)
- [MSV Waar zit kikker](#)
- [MSV Beer wil op bezoek komen \(lessencyclus\)](#)
- [MSV Bij wie hoort de tekening](#)
- [MSV Het stekenvarken \(2\)](#)
- [MSV Waaibomendag](#)
- [MSV Rekenroutine Anouk Zoekzoek - Waar stond de fotograaf?](#)
- [MSV Rekenroutine Anouk Zoekzoek - Pluimen voor opruimen](#)
- [MSV prentenboek Boer Boris in de sneeuw](#)
- [MSV prentenboek Wat het lieveheerstbeestje hoorde](#)
- [MSV prentenboek De geheime brief](#)

MK 3.1	Experimenteren en manipuleren met bouwen.	Bouwt een voorbeeld na vanaf een bouwkaart waarop alle blokken zichtbaar zijn.	Bouwt een bouwwerk na vanaf een bouwkaart waarop niet alle blokken zichtbaar zijn. Past bouwtechnieken zelf toe.	Past bouwtechnieken toe en bouwt vanuit een bouwprobleem.	
-----------	---	--	--	---	--

Lessuggesties

- [MSV Klein mannetje](#)
- [MSV - Goud schatten \(1\)](#)
- [MSV - Goud schatten \(2\)](#)
- [MSV Rekenroutine Tjerk Sterkwerk - Vogelhuisje bouwen](#)
- [MSV Rekenroutine Tjerk Sterkwerk - Raponsje, omlaag je haar!](#)
- [MSV Rekenroutine Tjerk Sterkwerk - Dobbeltoren](#)

MK 4.1	Experimenteert met voorwerpen op gewicht of op inhoud.	Vergelijkt twee voorwerpen op gewicht of op inhoud.	Vergelijkt en ordent voorwerpen (die steeds aanzienlijk verschillen van gewicht of inhoud) met natuurlijke maat of (zelfgemaakte) weegschaal.	Gebruikt de kilogram of litermaat als standaardmaat. Redeneert over inhoud en gewicht.	
-----------	--	---	---	--	--

Lessuggesties

- [MSV Meeste limonade](#)
- [MSV De drie poppen](#)
- [MSV Kersen verdelen](#)
- [MSV Uitscheppen en inscheppen](#)
- [MSV De kopjesmaatbeker](#)
- [MSV Rekenroutine Pluis de Meetmuis - Genoeg voor de hele familie Pluis?](#)
- [MSV Rekenroutine Pluis de Meetmuis - Klein maar fijn](#)

MK 5.1	Kan dag en nacht benoemen. Krijgt door dat er een vaste volgorde in de dagen van de week is.	Beseft dat er een terugkomend ritme in de weekindeling (en jaarindeling) is en	Benoemt de dagen van de week in de juiste volgorde. Benoemt de seizoenen. Kan de maanden van het jaar met behulp van een liedje of versje	Benoemt de maanden van het jaar in de juiste volgorde. Benoemt kenmerken van de seizoenen. Gebruikt de	
-----------	--	--	---	--	--

		benoemt al enkele namen hierbij.	benoemen. Ervaart hoe lang een minuut duurt.	kalender als hulpmiddel.	
<p>Lessuggesties</p> <ul style="list-style-type: none"> • MSV Kortjakje • MSV Rekenroutine Warre Wacht - Warre Wacht wegwijs maken • MSV Rekenroutine Warre Wacht - Wat doe je in twee minuten? • MSV prentenboek Boer Boris in de sneeuw • MSV prentenboek De zonnetjesbroek 					
MK 5.2	Herkent dagdelen (ochtend-middag-avond) vanuit herkenbare gebeurtenissen . Gebruikt de begrippen duurt lang-duurt kort.	Herkent en gebruikt tijdsbegrippen.	Weet dat gebeurtenissen in een vaste volgorde plaatsvinden.	Koppelt de ervaring van tijd aan de klok.	
<p>Lessuggesties</p> <ul style="list-style-type: none"> • MSV Twee emmertjes water halen • MSV De zandloper • MSV Ik heb een ei in mijn hand • MSV Rekenroutine Warre Wacht - Warre Wacht wegwijs maken • MSV prentenboek Olifant en de tijdmachine 					

[Ontluikende geletterdheid \(OG\)](#)

[Mondelinge taal & woordenschat \(MT\)](#)

[Luisteren & auditieve vaardigheden \(LA\)](#)

[Grove motoriek \(GM\)](#)

[Fijne motoriek \(FM\)](#)

FM 1.1	Penhantering: houdt potlood vast met volle hand.	Probeer potlood goed vast te houden met vingers. Pols hangt nog boven het papier.	Plaatst de duim tegen de vingers. Potlood ligt nog niet op de middelvinger.	Stand van vingers en duim zijn goed. Pols ligt op papier en schoudergewricht werkt niet meer mee. Maakt webspace beweging.	
FM 1.2	Houdt de schaar vast in de ene hand en papier in de andere hand. Knijpt een papier doormidden of tot snippertjes.	Houdt de schaar goed vast en knijpt gericht op een lijn.	Knijpt voorgetekende vormen en figuren uit.	Knijpt karton, stof en kleine dingen (bijv. oogjes) uit.	
FM 1.3	Vouwen: heeft plezier in vouwen van een papier.	Vouwt een papier recht dubbel of in schuin kruis.	Vouwt met hulp 16 vierkantjes of een vlieger.	Vouwt zelfstandig 16 vierkantjes en een vlieger.	
<p>Lessuggesties</p> <ul style="list-style-type: none"> ● MSV Hoedje van papier ● MSV Koningskroon ● MSV Van hoed naar boot ● MSV De reuzenknaller ● MSV Rekenroutine Tim en Tom - Kaarten op de post (vervolg Kunstkaarten aan de muur) 					
FM 1.4	Schrijfpatronen: Plaatst potloodstrepen op papier, heeft nog plezier in krassen.	Zet rechte strepen op papier.	Plaatst vloeiende bewegingen op papier, zoals golven en boogjes.	Plaatst gedetailleerde patronen, zoals krul en guirlandes op papier. Heeft hierbij besef van ritme, regelmaat en juiste vorm.	

FM 1.5	Inkleuren: heeft nog plezier in kleuren, kleurt over gehele papier, ziet nog geen lijnen om binnen te blijven. Kind gebruikt vaak nog maar 1 of 2 kleuren	Krijgt besef dat de lijnen aangeven om er binnen te blijven met inkleuren. Kind gebruikt meerdere kleuren. Kleuren zijn nog niet realistisch.	Kleurt afbeelding in maar nog met veel witte stukken overgelaten. Kind gebruikt realistische kleuren.	Kleurt afbeeldingen binnen de lijntjes.	
FM 1.6	Experimenteert met klei en zand.	Rolt knikkertjes van klei in de hand.	Rolt vanuit balletjes klei, natuurklei of brooddeeg slangetjes en cilinder.	Boetseert met klei of plastische materialen. Past combinaties in klei toe: balletje, slangetje/cilinder.	
FM 1.7	Omplakt met hulp een wc rolletje	Omplakt zelfstandig een wc rolletje. Omplakt met hulp een keukenrol.	Omplakt zelfstandig een keukenrol. Omplakt met hulp een klein doosje.	Omplakt zelfstandig een klein doosje. Omplakt met hulp een grote doos.	
FM 1.8	Plakt op de juiste manier plakkertjes op papier.	Maakt een randmotief met plak mozaïek.	Maakt met ondersteuning van een voorbeeld een symmetrisch figuur na met plakmozaïek.	Maakt zelfstandig een symmetrisch figuur met plakmozaïek.	
<p>Lessuggesties</p> <ul style="list-style-type: none"> ● MSV Vier aan het werk ● MSV Het fotolijstje 					
FM 1.9	Experimenteert met verf op papier.	Hanteert een kwast en verft vlakken op verfpapier.	Hanteert (dunnere) kwast goed hanteren en maakt eerst een voorstelling	Gebruikt bewust verschillende soorten kwasten tijdens een verfopdracht.	

		Schildert met plakkaatverf.	om later in te verven. Schildert met gekleurde waterverf.	Schildert met ecoline.	
FM 1.1 0	Experimenteert met stempelen.	Stempelt met voorwerpen. Bijv. kurken of aardappels.	Tamponneert.	Stempelt met sjablonen.	
FM 1.1 1	Experimenteert met scheuren.	Scheurt sitspapier.	Scheurt zijdevloeipapier.	Scheurt gericht papier in de gewenste vorm.	